

la humanitat

Any III : Núm. 377
 Barcelona, dimarts, 24 gener de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
 Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Fonogrames de «La Humanitat»

NO HO ENTENEN!

El partit radical no s'entén. "Es una olla" —diuen alguns. En Miguel Maura ha dit, al Parlament i fora d'ell, que "no es pot anar en lloc amb el partit radical perquè es lleva conservador i es fica al llit anarquista", "perquè vol anar amb qui sigui per tal d'obtenir el poder i que un cop al poder no sabrien què fer-ne". En efecte, hi ha un senyor Diego Hidalgo, notari dels alts territoris d'Extremadura, enemics de la Reforma agrària, que s'aixeca al Parlament a fer un discurs favorable als sindicalistes partidaris de la revolucionària vaga ferroviària. Hi ha un senyor Estadella que vota l'Estatut i un senyor Dario Pérez, diputat de la mateixa minoria que escriu a l'"Heraldo de Aragón" unes pobres paraules que volen ésser una ofensa contra Catalunya. Hi ha un home honest i digne que es diu senyor Lara. N'hi ha un altre, perquè hi hagi de tot, que és el divertit senyoret Rey Mora. Es un partit que hi ha de tot com a les quincalleries. Es uns encants, vaja. Doncs bé, aquest partit en veure "la crisi infantil" i passadora de l'Esquerra diu:
 —No pueden gobernar...

Hi ha un partit que és el partit radical-socialista. Té dos ministres. El senyor Domingo i el senyor Alborno. Es el partit, segons el membre de la minoria parlamentària, senyor Pérez Madrigal, dels "escala-torres". Aquest partit també té de tot. Hi ha un senyor Barnes, defensor de monàrquics del 10 d'agost i un menja-capellans com el senyor Ballester. El senyor Gordon-Ordax no és amic de la F. I. R. P. E. perquè sembla que no l'ha de fer ministre. En canvi, el senyor Galarza n'és President. Hi ha el senyor Artigas Arpon, que està en contra de les coses i dels homes del partit, i el senyor Valera conforme amb tothom. Un dia, el senyor Domingo diu "que potser s'haurà de col·laborar amb els radicals" i a l'endemà el senyor Alborno fa unes declaracions públiques dient que no s'hi ha de governar mai. Hi ha una Assembla del Partit celebrada al teatre de la "Princesa", on els ministres han de sortir per una porta reservada mentre Balbontin, Ortega i Gasset i Botella Asensi se'n emporten de cap el partit i després els han d'expulsar. Això volen fer creure que és un partit disciplinat i quan veuen que un partit fonamentalment democràtic travessa una situació interna de la qual necessàriament n'ha de sortir aïros, diuen:
 —No puede gobernar...

Hi ha una mena de partit, a Catalunya, que cada dia té sis baixes, si és que no en té dotze o vint-i-quatre. D'aquest partit se n'han separat el bo i millor i ha recollit les despulles del naufragi un pseudo capità de vaixell. Ja no se'n canta gall ni gallina. Ja no hi ha res d'aquell gran Estat Major. Viuen com a les famílies en desgràcia del recat del que varen ésser. Ara hi resten els que es casen per diners, uns quants invertits, uns "gigolos" de preu, etc. Doncs bé, quan veuen que un partit democràtic té, com tots els partits democràtics i en els quals tothom és igual i les coses es decideixen per votacions, diuen:
 —No poden gobernar.

Hi ha un partit de fonament democràtic que és el P. O. S. E. Aquest partit no ha tingut mai caps, ni "leaders". Es un partit perfectament i orgànicament democràtic. I aquest partit que ha tingut en èpoques de la monarquia dissensions entre els que eren partidaris d'una contínua adhesió amb el republicanisme i altres amb les forces estatals, que permetien progressions socials, no s'ha escindit. I aquest partit que en les hores de la Dictadura va tenir dues posicions ben clares: la d'Indalecio Prieto i la de Largo Caballero, no s'ha desfet i que quan el període revolucionari conduent al 14 d'abril ha tingut situacions difícils com la de Besteiro, Saborit i Largo Caballero-Cordero, en saber de les crisis internes d'un partit democràtic, ha dit:
 —Poden gobernar. I poden gobernar perquè la vitalitat moral dels partits és aquella que li dona força un ideari. Poden gobernar perquè saben passar llurs crisis a l'interior i davant de les altres forces presenten el mateix front de combat. Això és una potència política.

Tenen raó. La resta són tristes supervivències d'un passat polític ben entrat el 14 d'abril...
 LLUCIA VINYES.

CRISI A LA GENERALITAT

Reunió important. Aquesta nit quedarà resolta la crisi.—Declaracions de l'alcalde.—Els noms dels senyors Coromines, Dencàs, Irla i Selvas són els indicats pels rumors com possibles consellers

REUNIO A LA QUAL ES CONCEDEIX GRAN IMPORTANCIA

Des de les dotze del migdia fins passada la una, han estat reunits amb el President de la Generalitat els consellers senyors Pi i Sunyer, Casals i els senyors Selvas, Pere Mies, Pere Coromines i Santaló. El president del Parlament hi ha romàs uns moments i segurament ha sortit per a anar a visitar l'Alcalde, doctor Aiguader.

Hom deia a la Generalitat que en aquesta reunió quedaria resolta la crisi.

AQUEST VESPRE QUEDARÀ RESOLTA LA CRISI

El President Macià ha fet dir als periodistes que aquest vespre de set a vuit els rebria i els comunicaria la resolució definitiva de la crisi existent al Govern de la Generalitat de Catalunya.

EL DOCTOR AIGUADER ES DE LA MATEIXA OPINIO QUE EL PRESIDENT MACIÀ

L'Alcalde que ha estat dos dies refredat i que per aquesta causa ha estat poques estones a l'Alcaldia, avui ja ha rebut els periodistes en el seu despatx oficial.

—Que ens podeu dir de la crisi del Govern de Catalunya?

—Això no té cap importància, són coses naturals que no tenen cap més valor que la que se li ha volgut donar.

—Ens podeu dir què com de la seva solució?

—No en sé res. No he parlat amb ningú d'aquest afer, però crec que avui quedarà definitivament resolt.

—Però ara fa un moment que heu rebut la visita del senyor Lluís Companys, que sortia de parlar amb el President Macià i segurament haureu parlat de política.

—Es veritat. Companys em visita molt sovint i avui, com és natural, hem parlat de la situació actual.

—Vós sereu conseller?

—No ho crec i tampoc crec que hagi sonat el meu nom en els llocs on hauria de sonar en aquest cas. Ara, si el partit m'hi col·loca, jo, home disciplinat, com podeu suposar, acceptaria.

—Ens podeu donar les vostres impressions després de l'ocorregut?

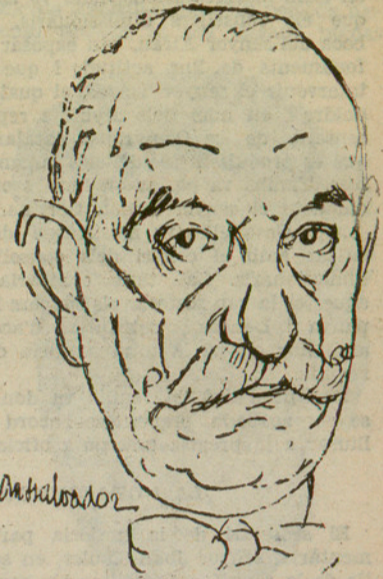
—No ha ocorregut res d'importància, com he dit anteriorment.

Les meves impressions són que a l'Esquerra hi ha una perfecta unitat i compenetració. L'Esquerra, com tot gran partit polític, està formada per diversos sectors, i això fa que hi hagi opinions diverses, sense arribar, però, a una discrepància desmesurada.

Estem mal acostumats a causa de la vella política espanyola, que girava sempre sota el cabdillatge d'un home que feia fer al seu partit allò que li convenia a ell.

Avui, això ha variat, arreu del món es dona el cas que una sèrie de sectors s'uneixen i formen un partit polític per a portar a cap l'obra comú.

—A l'Esquerra no n'hi ha, de cabdillatge. La discrepància ocorreguda a causa de la diferent interpretació de la delegació de poders al President del Poder Executiu. La manera d'apreciar

PERE COROMINES

naris acataran la decisió de la majoria. Ahir es veié quina era l'opinió dels diputats del nostre partit, i serà aquesta la que subsistirà.

—Vós, penseu com Macià o com els dimissionaris?

—Jo, si tant m'apreteu, us diré que penso com Macià. El que proposaven els companys dimissionaris no ho trobo d'acord amb les circumstàncies.

En fi —ha acabat dient—, no ha estat res més que un plet de família, sense conseqüències greus.

—Abans de marxar, un periodista ha preguntat al doctor Aiguader si el senyor Companys seguiria encara a la Presidència del Parlament, a la qual pregunta ha respost afirmativament.

LA POSSIBLE COMPOSICIO DEL FUTUR GOVERN

A la sortida de la reunió més amunt esmentada els periodistes que es trobaven a la Generalitat han fet els impossibles per tal d'obtenir alguna dada que els permetés oferir una solució possible a la crisi.

Amb tot, la reserva impenetrable dels reunits ha fet impossible tota nova recerca, ja que cap d'ells no ha volgut fer declaracions ni molt menys indicar noms.

Sols al rumor podem acollir-nos en tant que la llista no sigui oferta al públic per l'honorable President de la Generalitat.

No cal dir com els noms es barrengen i es feien càbales per tal d'escartir quins eren els que més probabilitats tenien per a passar a ocupar els càrrecs de consellers de la nostra Generalitat.

A part d'altres combinacions que es feien, la que hem pogut deduir amb més probabilitats d'atansar-se a la realitat era la que es feia a base dels senyors Dencàs, Irla, Coromines i Selvas.

El senyor Coromines — sempre seguint en els supòsits — passaria a ocupar la cartera d'Hisenda, i el que fins ara ha continuat com a titular d'aquesta, el senyor Pi i Sunyer, quedaria com a cap del Govern, sense cartera.

Els departaments d'Economia i Agricultura i el d'Obres Públiques podria molt ben ésser que quedessin englobats en un sol en la nova combinació i sembla que el titular en seria el senyor Irla.

Parlem sempre en el supòsit dels rumors que a darrera hora d'aquesta tarda semblaven tenir més fonament en les converses de la Generalitat i

(Segueix a la pàgina següent.)

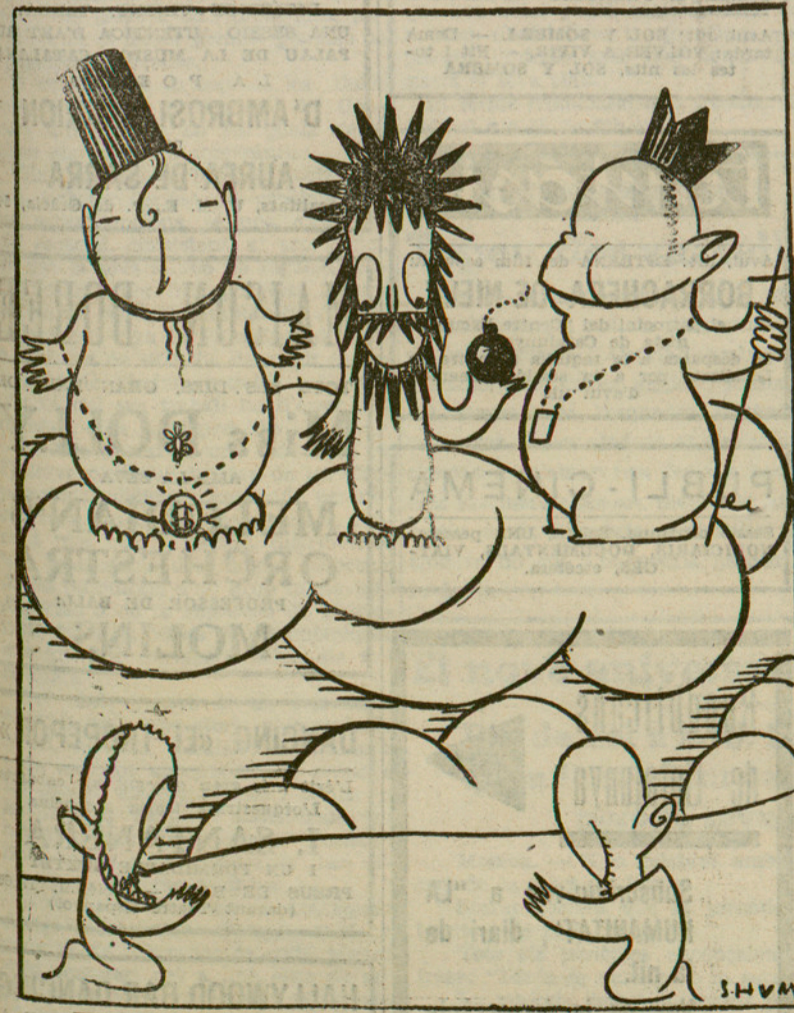
JOSEP DENCÀS

aquest afer pel senyor Macià ha assolit la majoria en el partit.

—No és una lluita entre Macià i el grup dimissionari. Es, com he dit, una diversitat d'apreciació.

—Jo, ja sabeu tots que representava el sector més nacionalista i radical, i mai no he arribat a una discussió violenta. Discussions n'he tingudes, com és natural, però no he arribat a passar res d'importància, com ara mateix.

—No passarà res més que el que ha de passar: els consellers dimissio-

—El capitalisme, és déu?
 —Sí, pare.
 —El faisme, és déu?
 —Sí, pare.
 —El clericalisme, és déu?
 —Sí, pare.
 —Així, hi ha tres déus?
 —No; tres coses diferents i una sola pesta vertadera.

DES DE LA PORTA DEL SOL

(RETAULE GROTESC)

Ahir al matí, al Passeig de la Castellana, un grup de joves — futurs Albiànes — formaren una manifestació — una mena de simulacre — i s'en-caminaren a la Presidència del Consell donant visques i moris.

Pel que es veu, com que els monàrquics grans no s'hi atreveixen ho fan fer a llurs fills. Tanmateix es tracta d'uns pares ben desnaturalitzats!

Resultat: que els han estat imposades sengles multes de cinc-centes pesetes i com que — excepció d'un — no les han lliurat han passat a la presó. Que vagin jugant!

Miguel Maura ha tornat a parlar. Aquesta vegada ha estat Santander el lloc escollit per atacar el Govern Azaña. Entre altres coses, no manca de gràcia, ha dit:
 —Demanar la revisió constitucional de l'article 28 és enganyar i estafar el poble.
 I ara! Don Miguel se'ns ha tornat laic.

Avui es compleix un any de l'aparició a la "Gaceta" del decret de dissolució de la Companyia de Jesús.

Ho celebrem. I amb nosaltres ho celebren tots els homes de bona voluntat, tots els que han lluitat contra el fanatisme i la superstició.

Es una data gloriosa, la d'avui. Encara que alguns la oreguin ben trista.

LA «GACETA»

Publica un decret separant definitivament del servei, diversos caps i oficials

La "Gaceta" publica el següent decret:
 Guerra. — Decret separant definitivament del servei els caps i oficials de l'Exèrcit que a continuació s'esmenten:
 Arma de cavalleria: Comandant, Ernest Fernández Maqueira i de Borbó; capitans: Manuel Fernández Silvestre, Joaquim Crespi de Valldaura, Lluís Cabanes i Carles González Riquer.
 Tinent: Daniel d'Alós, Francesc Manella, Alfons Gómez Pineda, Horaci Moreu i Pere Sarraiz.
 Oficialitat de complement: Cavalleria, capità Ricard Fernández i García Vinuesa.
 Aviació: En situació, Alfons de Borbó.